

Moduł SDI dla każdego

Wdrażanie dyrektywy INSPIRE wymaga od samorządów udostępnienia swoich danych za pośrednictwem lokalnych węzłów infrastruktury informacji przestrzennej, które dzięki projektowi GUGiK mają powstawać tanio, szybko i łatwo.

Jerzy Królikowski

Zgodnie z ideą przedsięwzięcia każdy chętny samorząd, który zgłosi się do Głównego Urzędu Geodezji i Kartografii, może bez żadnych opłat otrzymać tzw. Moduł SDI, a następnie wykorzystać go do postawienia własnego węzła zgodnego zarówno z ustawą o infrastrukturze informacji przestrzennej, jak i dyrektywą INSPIRE. W ramach przetargu wartego blisko 7,2 mln zł opracowanie tego rozwiązania zlecono w zeszłym roku firmie Intergraph Polska. Produkt ten został już odebrany przez GUGiK i jest gotowy do wdrażania.

Każdy Moduł SDI składa się z 9 komponentów:

1. przestrzennej bazy danych wraz z systemem zarządzania,
2. narzędzia do zasilania tej bazy,
3. serwera bazy danych przestrzennych,
4. bazy metadanych,

5. serwera usług katalogowych,
6. narzędzia do zarządzania synchronizacją,
7. konsoli do monitorowania poprawności działania usług,
8. geoportalu,
9. zaawansowanych narzędzi typu desktop GIS.

Wraz z nimi beneficjenci otrzymują nielimitowane licencje na następujące aplikacje:

- GeoMedia Professional 6.1,
- GeoIntegrator 3.4,
- GeoMedia WebMap Professional 6.1,
- GeoMedia SDI Portal 6.1.

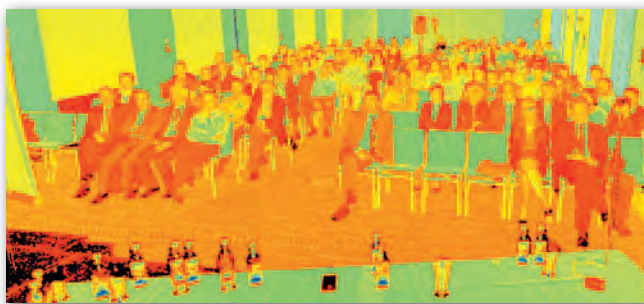
Dzięki wymienionym narzędziom każdy samorząd zyskuje możliwość przygotowania swoich danych przestrzennych do publikacji (wraz z metadany), a następnie ich udostępnienia za pomocą usług sieciowych oraz serwisu mapowego i tym samym włączenia swojego węzła do krajowej IIP. Jak pokazały warsztaty przeprowadzone podczas

tegorocznej Akademii Informacji Przestrzennej (patrz tekst poniżej), wykorzystanie modułu SDI nie jest szczególnie skomplikowane czy czasochłonne. Postawienie testowego lokalnego węzła zajęło uczestnikom tych ćwiczeń raptem trzy godziny. Oczywiście w praktyce wymaga to znacznie więcej czasu. Proces ten wydłużyłoby chociażby konieczność przygotowania danych przestrzennych do publikacji. Według szacunków Intergraph Polska przeciętne wdrożenie powinno zająć od kilku tygodni do kilku miesięcy.

Podstawowa korzyść płynąca z wykorzystania Modułu SDI to oszczędność. Samorząd nie musi bowiem płacić za licencje oprogramowania czy opiekę techniczną. Co więcej, beneficjenci projektu nie powinni obawiać się wydatków związanych z ewentualnymi zmianami przepisów dotyczących IIP. Jeśli do tego dojdzie, dostosowanie Modułu SDI do nowych wymogów zostanie sfinansowane ze środków projektu Geoportal2. Użytkownicy tego rozwiązania mają ponadto gwarancję stabilności oprogramowania oraz jego zgodności ze standardami. Wszystkie komponenty Modułu SDI przeszły bowiem serię testów akceptacyjnych w GUGiK.

Akademia Informacji Przestrzennej 2012

Moduł SDI był jednym z wielu przykładów praktycznego wykorzystania oprogramowania firmy Intergraph w Polsce prezentowanych podczas 16. krajowej konferencji jego użytkowników, która odbyła się w dniach 10-12 września w murach łódzkiej Manufaktury. Wiele miejsca poświęcono także Uniwersalnemu Modułowi Mapowemu (budowanemu w ramach tego samego przetargu co Moduł SDI). Już wkrótce ma on zapewnić policji, straży pożarnej czy pogotowiu dostęp do informacji przestrzennej – zarówno na ekranach komputerów w dyspozytoriach, jak i w urządzeniach mobilnych. Kolejnym interesującym wdro-

żeniem – tym razem w przedsiębiorstwie – jest wykorzystanie GeoMediów w WPG SA do aktualizacji bazy danych obiektów topograficznych. Innowacyjność polega na tym, że oprogramowanie zainstalowano nie w Warszawie, ale „w chmurze”, a konkretnie w GIS Center firmy OPE-GIEKA Elbląg (obie spółki są w konsorcjum aktualizującym

BDOT). Ten sposób wykorzystywania oprogramowania geoprzestrzennego zyskuje na popularności nie tylko w przedsiębiorstwach, ale też w urzędach. Najświeższe przykłady to magistraty w Krakowie i Dąbrowie Górniczej, które korzystają z zaprezentowanej na początku tego roku aplikacji GeoMedia Smart Client.

Podczas Akademii ujawniono także kilka funkcji wprowadzonych do nowego pakietu oprogramowania Intergraphu (jego premiera przewidziana jest na początek grudnia br.). Aplikacja desktopowa GeoMedia w wydaniu 2013 będzie wzbogacona o znany z pakietu Office interfejs wstążkowy. Nowy ERDAS Imagine będzie posiadać lepszy pakiet narzędzi do edycji danych ze skanerów laserowych. GeoMedia WebMap zaferuje zaś nową konsolę administracyjną, która pozwoli na konfigurowanie serwisów mapowych z dowolnego komputera z dostępem do internetu. Nietypową atrakcją akademii było skanowanie laserowe sali podczas obrad (fot. powyżej).

Oferta ta wydaje się więc na tyle atrakcyjna, że samorządy nie powinny się długo zastanawiać nad skorzystaniem z niej. Ale warto zaznaczyć, że użytkowanie Modułu SDI łączy się z pewnymi ograniczeniami.

Po pierwsze, udostępnione oprogramowanie może być wykorzystane wyłącznie do wdrożenia oraz utrzymania węzła. Realizacja innych zadań samorządu, takich jak np. sporządzanie planów zagospodarowania czy aktualizacja lokalnych baz danych, będzie więc wymagała zakupu nowych licencji lub rozszerzenia tych z Modułu SDI. To samo dotyczy się np. rozbudowy geoportalu o moduł obsługi prac geodezyjnych, do czego również konieczne byłoby wyłożenie dodatkowych środków. Może się jednak okazać, że ten krok i tak byłby dla samorządu bardziej opłacalny, niż tworzenie od podstaw i węzła, i modułu prac geodezyjnych z wykorzystaniem innej technologii. Przed skorzystaniem z modułu należy więc bardzo szczegółowo przestudiować zapisy porozumienia z GUGiK i skonfrontować je z potrzebami oraz planami samorządu. Warto jednak podkreślić, że zgodnie z ideą GUGiK wdrożenie Modułu SDI ani nie wymaga wymiany istniejącego opro-

gramowania do obsługi danych przestrzennych, ani nie ogranicza zastosowania programów innych producentów.

Kolejną kwestią wymagającą zastanowienia jest hosting. Każdy użytkownik Modułu SDI musi bowiem zdecydować, w jaki sposób chce udostępniać dane i metadane oraz związane z nimi usługi sieciowe, do czego wymagana jest odpowiednia infrastruktura serwerowa. Najprostszym rozwiązaniem jest wykorzystanie własnego sprzętu, ale z pewnością nie wszystkie samorządy go mają, a w innych może on nie spełniać odpowiednich wymogów. W takiej sytuacji konieczna wydaje się inwestycja we własny hardware. By nie zniechęcało to do korzystania z Modułu SDI, GUGiK oferuje trzy bezpłatne modele hostowania danych. W pierwszym wszystkie komponenty programowe węzła są utrzymywane w środowisku hostingowym Głównego Urzędu. W dwóch kolejnych w infrastrukturze GUGiK znajduje się natomiast wyłącznie przestrzena baza danych lub metadanych. Jest też piąte wyjście – samorząd może skorzystać z przetwarzania w chmurze. Wydaje się to szczególnie atrakcyjne, gdy w ramach jednego porozumienia na takie rozwiązanie zdecyduje się kilka jednostek.

Kolejną barierą może się okazać konieczność samodzielnego wdrożenia węzła. O ile na poziomie województwa czy powiatu z pewnością nie brakuje pracowników, którzy będą w stanie się podjąć tego zadania, to w gminach sytuacja nie jest już tak dobra. Problem mają rozwiązać szeroko zakrojone szkolenia GUGiK, które powinny ruszyć jeszcze w tym roku. Środki na ich zorganizowanie będą pochodzić m.in. z budżetu UE.

Obsługę Modułu SDI ma ponadto ułatwić konsola do monitorowania poprawności działania usług. Dzięki niej będzie można w prosty sposób stwierdzić, czy opublikowanie serwisu sieciowego są zgodne z polskimi i europejskimi normami, oraz na bieżąco kontrolować ich jakość.

Moduł SDI to już drugi produkt GUGiK-u, który ma ułatwić samorządom budowę infrastruktury informacji przestrzennej. Miejmy nadzieję, że jego wdrażanie przebiegnie bez takich problemów, jakie trapią aplikację do ewidencji miejscowości ulic i adresów. O losach projektu przekonamy się już wkrótce, bo pierwszą umowę na jego wykorzystanie podpisał 20 września z Urzędem Marszałkowskim Województwa Świętokrzyskiego. ■

REKLAMA

50% RABATU

DLA UŻYTKOWNIKÓW

DOWOLNYCH PROGRAMÓW GEODEZYJNYCH*

*Warunkiem uzyskania rabatu jest dowód zakupu programu przed rokiem 2012.

Z oferty mogą skorzystać również użytkownicy dowolnej wersji C-GEO, także wersji C-GEO dla DOS. Czas trwania oferty jest ograniczony. softline; www.softline.xgeo.pl; tel. 71-788 92 87; email: softline@xgeo.pl